

Dosarul nr. 2r-831/18

Prima instanță: Jud. Hîncești, sediul Ialoveni (jud. V. Botnaraș)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. E. Palanciuc, A. Malii, V. Clima)

DECIZIE

31 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul:

judecătorii:

Svetlana Filincova

Dumitru Visternicean

Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către Veronica Cotorobai,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Diaconu împotriva Veronicăi Cotorobai cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii din 12 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel declarată de către Veronica Cotorobai,

c o n s t a t ă :

La 13 aprilie 2017 Nicolae Diaconu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Veronicăi Cotorobai cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 26 septembrie 2017 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, acțiunea depusă de către Nicolae Diaconu a fost admisă. S-a încasat de la Veronica Cotorobai în beneficiul lui Nicolae Diaconu suma de 3 365 de lei, ce constituie prejudiciul material cauzat, suma de 150 de lei cu titlu de taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată, suma de 23 de lei ce constituie cheltuieli de citare și suma de 3 000 de lei ce constituie cheltuieli de asistența juridică.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 9 octombrie 2017 Veronica Cotorobai a declarat apel nemotivat, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de fond cu trimiterea cauzei la rejudecare.

Conform fișei de repartizare, cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Diaconu împotriva Veronicăi Cotorobai a fost repartizată la data de 22 februarie 2018 spre examinare judecătorului Valeriu Efros în mod automat.

Prin încheierea din 20 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Veronica Cotorobai, s-a comunicat apelantei despre necesitatea prezentării cererii de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 112, 50 de lei și i s-a stabilit termen până la data de 25 aprilie 2018 să lichideze neajunsurile menționate, în caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin.(1) din Codul de procedură

civilă. Totodată, s-a explicat părților că chestiunea privind primirea sau restituirea cererii de apel va fi soluționată în ședința de judecată la data de 26 aprilie 2018, ora 12.00.

Prin încheierea Președintelui Curții de Apel Chișinău, a fost dispusă redistribuirea cauzelor civile aflate spre examinare la judecătorul Valeriu Efros în legătură cu eliberarea acestuia din funcție.

Conform fișei de repartizare repetată, cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Diaconu împotriva Veronicăi Cotorobai a fost redistribuită la data de 7 mai 2018 judecătorului Vladislav Clima.

Prin încheierea din 12 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită împreună cu toate documentele anexate cererea de apel declarată de Veronica Cotorobai.

La data de 19 septembrie 2018, Veronica Cotorobai a declarat recurs împotriva încheierii din 12 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a indicat că, nu a recepționat încheierea instanței de apel prin care nu s-a dat curs cererii de apel. Însă, după ce a aflat despre existența acesteia a expediat în adresa instanței de apel o cerere prin care a anexat dovada de plată a taxei de stat în original, aceasta fiind recepționată la 20 iulie 2018, fapt confirmat prin avizul de recepție/livrare.

În opinia recurentei instanța de apel greșit a restituit cererea de apel și nu a trecut la examinarea acesteia, or la materialele cauzei nu este anexată nici o încheiere a noului complet de judecată de a nu da curs apelului.

A explicat că, odată ce judecătorul care a judecat cauza inițial și-a dat demisia urmează a fi informată de noul complet despre aceasta și încheierea în cauză.

La 1 octombrie 2018, Veronica Cotorobai a depus recurs suplimentar, prin care a invocat că la data de 15 ianuarie 2018 Judecătoria Hîncești a recepționat cererea de apel motivată, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție/livrare nr. DS6801001706AR, însă nu a cunoscut despre faptul că cererea dată nu a ajuns în adresa instanței de apel.

Recurenta a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea încheierii instanței de apel cu transmiterea cauzei spre rejudecare.

În conformitate cu prevederile art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 12 septembrie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc.

Astfel, recursul declarat la data de 19 septembrie 2018, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 365 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 din Codul de procedură civilă și dacă

cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea de apel dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

După cum se constată la caz, la 9 octombrie 2017 Veronica Cotorobai a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe (f.d.40).

Drept urmare, prin încheierea din 20 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu a fost dat curs cererii de apel depuse de Veronica Cotorobai, fiindu-i comunicat apelantei despre necesitatea prezentării cererii de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 112, 50 de lei până la data de 25 aprilie 2018, în caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin.(1) din Codul de procedură civilă. A fost stabilită ședința de judecată pentru data de 26 aprilie 2018, ora 12.00 (f.d.52-54).

La acest segment, se menționează că în urma redistribuirii cauzei, instanța de apel a stabilit ședința de judecată pentru data de 12 septembrie 2018, ora 12.00, termen limită în care Veronica Cotorobai urma să înlătore neajunsurile indicate în încheierea din 20 martie 2018, în acest sens părțile fiind citate, fapt ce confirmă prin avizul de recepție/livrare (f.d.62-64).

Totodată, la data de 20 iulie 2018 apelanta Veronica Cotorobai a depus cerere în adresa instanței de apel la care a anexat dovada achitării taxei de stat (f.d.65-66).

Însă, prin încheierea din 12 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită împreună cu toate documentele anexate cererea de apel declarată de Veronica Cotorobai, din motiv că apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel (f.d.71-73).

Verificând legalitatea încheierii recurate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că încheierea din 12 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, este întemeiată.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Prin urmare, termenul pentru înlăturarea neajunsurilor a început a curge la 21 martie 2018 și a expirat la 25 aprilie 2018, fiind ulterior stabilită ședința de judecată pentru 12 septembrie 2018.

În împrejurările date se constată drept temeinică soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel, or, apelanta/recurenta Veronica Cotorobai deși a cunoscut despre încheierea de a nu da curs cererii de apel nu s-a conformat indicației corecte a instanței de apel, expuse în încheierea prin care în mod legal nu s-a dat curs cererii de apel, adică nu a prezentat în termenul stabilit de instanță cererea de apel motivată circumstanțe ce atrag consecințele dispozițiilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

În acest context, Colegiul reține că, având în vedere neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel din încheierea din 20 martie 2018, Curtea de Apel Chișinău întemeiat a restituit cererea de apel depusă de Veronica Cotorobai.

Or, în conformitate cu art. 113 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

În atare circumstanțe, nu poate fi considerat ca temei de casare a încheierii instanței de apel argumentul recurenteii precum că după redistribuirea cauzei noul complet de judecată urma să o înștiințeze și să stabilească un nou termen pentru înlăturarea neajunsurilor depistate.

Or, participanții la procesul de judecată odată ce au inițiat proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ în derularea procesului, condiții ce nu se atestă la caz, deoarece depunând încă la 9 octombrie 2017 cererea de apel nemotivată împotriva hotărârii din 26 septembrie 2017 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, apelanta/recurenta trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a-și asigura drepturile sale de acces la instanță, fapt însă, ignorat cu desăvîrșire de către aceasta.

În astfel de circumstanțe, Colegiul conchide că, instanța de apel întemeiat a restituit cererea de apel, având în vedere că Veronica Cotorobai nu a întreprins careva acțiuni întru înlăturarea neajunsurilor depistate în termenul și locul stabilit.

La caz, sunt relevante și dispozițiile art. 56 alin. (2), (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora, participanții la proces se bucură de drepturi procesuale egale și au obligații procesuale egale, cu unele excepții stabilite de lege în dependență de poziția pe care o ocupă în proces. Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare. Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligentă și să se intereseze de soarta dosarelor despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea lor și să respecte termenele prevăzute de lege.

În acest context, instanța de recurs reține că, Veronica Cotorobai s-a folosit cu rea-credință de drepturile procedurale, deoarece, urma să se asigure, că apelul motivat și dovada plății a taxei de stat va ajunge la instanța de apel în termen, cât să întreprindă toate măsurile necesare, de a proteja drepturile sale de acces la instanță prin prezentarea apelului motivat și a dovezii plății taxei de stat în termenul și timpul stabilit.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, încheierea din 12 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor cauzei, instanța de recurs o consideră legală și întemeiată, or, apelanta/recurenta Veronica Cotorobai nu a întreprins acțiunile necesare pentru a înlătura neajunsurile în instanța de apel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, stabilind în jurisprudența degajată că, în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, instanța

superioară poate restricționa dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde cerințelor legale aplicabile (speța Tudor-Comerț c. Moldovei, hotărârea din 4 noiembrie 2008, definitivă din 4 februarie 2009).

Colegiul relevă că, soluția instanței de apel privind restituirea cererii de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că ține de obligația apelantului de a lua măsurile necesare privind protejarea dreptului său de acces la instanță.

Luând în considerație cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate, fapt pentru care recursul declarat de către Veronica Cotorobai urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Veronica Cotorobai.

Se menține încheierea din 12 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Diaconu împotriva Veronicăi Cotorobai cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Dumitru Visternicean

Nicolae Craiu